

ERÄS LAPSUUDEN MUISTO

Tämä lapsuuden kokemus pyrkii ilmentämään yhden sukupolven aikana tapahtunutta suurta muutosta. Nykypäivän aikuiset eivät ehkä osaa kuvitella, mitkä kokemukset heidän isovanhempien lapsuudessa olivat uutta ja ihmeellistä. Jäätelön tai appelsiinin saaminen saattoi olla ikimuistoinen kokemus.

Jännittävä junamatka

Keväällä 1951 Isonkylän kansakoululle koottiin erillinen ryhmä koulun oppilaita. Lapsilla oli yhteinen ongelma, kitarisat. Heidät lähetettiin Ouluun kitarisaleikkaukseen. Ryhmää kuljetti terveydenhoitaja Paula. Noustiin linja autoon ja matkattiin kirkonkylän keskusta. Sieltä toisella linja-autolla matkustettiin Särkikankaalle rautatieaseman lähimmälle pysäkillä ja täältä kävellen asemalle. Matka jatkui junalla Ouluun. Matka oli jännittävä ja myös pelottava olihan edessä leikkaus. Ensimmäisen kerran koulukavereiden kanssa matkalla, se jäi ikuisesti muistiin. Ouluun saavuttiin illansuussa ja loppumatka asemalta käveltiin sairaalaan. Potilaat yöpyivät sairaalassa.

Ensimmäinen jäätelö

Seuraavana aamuna potilas toisensa jälkeen operoitiin. Operaation jälkeen lapsille tarjottiin jäätelöä. Mitään muuta ei olisi voinutkaan syödä. Jäätelö oli usealle potilaalle elämän ensimmäinen. Se oli ikimuistoinen kokemus ja siitä oli kerrottava kotiväelle.

Ensimmäinen appelsiini

Iltapäivällä valmistauduttiin junamatkaan kotiin. Ryhmälle jäi kuitenkin aikaa kierrellä valvojan johdolla kaupungilla. Erään kaupan näyteikkunassa he näkivät hedelmiä. Mentiin kauppaan ja kauppias tarjoi appelsiiniviipaleita maistaisiksi. Se oli jotakin, mitä ei oltu koskaan maistettu. Jotkut ostivat muutaman appelsiinin kotiin vietäväksi. Juna lähti iltapäivällä ja ryhmä saapui Kemijärven rautatieasemalle myöhään illalla. He nousivat taksiin. Matka osoittautui ongelmalliseksi, lossi ei sinä iltana enää kulkenut Kemijoen yli.

Vaikka kontaten kotiin

Lapin Sodan aikana tuhotun rautatiesillan korjaus oli saatu miltei valmiiksi. Sillasta puuttui maantie- ja kevyenliikenteen kansi. Terveystoimittaja päätti, että ryhmä voisi kävellä ”Pitkän Sillan” ratapölkkyjä pitkin joen toiselle puolelle. Taksikuski tilasivat sillan toiseen päähän kylätaksin loppukuljetusta varten. Jäiden lähtö oli takana. Kevätvesien vyöryn syvällä sillan alla saattoi nähdä ratapölkkyjen välistä. Ratapölkkyjen etäisyys oli yli 0,5 metriä. Outi oli kymmenvuotias. Häntä hirvitti, hän ei voinut astua ratapölkyltä toiselle. Ei auttanut muu kuin jättää mukana ollut ”kapsäkki” sillan alkupäähän ja lähteä konttaamaan toiseen päähän. Oli hirvittävää siirtää kättä ja polvea tahdissa ratapölkyltä toiselle ja katsoa 6-7 metriä sillan alapuolella synkkää vettä. Muut matkalaiset, pojat astelivat pölkyltä toiselle. Terveystoimittajan täytyi seurata kahta ryhmää, poikien ja Outin etenemistä sillalla. Taksi ja muut matkalaiset saivat odottaa viimeistä matkalaista tovin. Lopulta 300 m pitkä konttaus oli tehty ja Outikin sillan toisessa päässä. Ryhmä nousi taksiin ja saavuttiin aamuyöstä kotiin. Kotona riitti kerrottavaa konttauksesta ja että ”kapsäkki” jäi sillan päähän. Outin vanhempi serkkupoika saatiin hakemaan ”kapsäkki”. Poika polki yön hämärässä sillalle, loikki sillan toiseen päähän, löysi ”kapsäkin” ja palasi kotiin.

Allerginen reaktio

Seuraavana aamuna avattiin ”kapsäkki” ja ihmeteltiin appelsiinejä. Outi sai tuliaisista ehkä puolet, koska leikkauksen jälkeen appelsiinit tuntuivat sopivimmilta hänelle. Seuraukset olivat kauheat. Kädet ja jalat tulivat täyteen vesikelloja. Terveystoimittajalle kerrottiin appelsiinien syönnistä ja syy vesikelloihin oli selvä. Yliherkkyys ennen kokemattomille vitamiineille. Myöhemmin elämässä malitillisemmän siedätyksen seurauksena yliherkkyys kyllä häipyi.

Nimimerkki: Outi